

1085

Norsk institutt for vannforskning

NIVA

0-114/75

F R E M D R I F T S R A P P O R T

for

UNDERSØKELSENE AV VASSDRAG I NORDLAND PR. 1/12 1978

14. desember 1978

Saksbehandler: Bjørn Faafeng

Instituttetsjef: Kjell Baalsrud

Undersøkelsene av Vefsna, Rana, Saltdalselva, Beiarn, Lakselva og Kobbelva er gjennomført i henhold til NIVAs program datert 27. januar 1978.

Rutinemessig innsamling av vannprøver er utført av personer som også er engasjert av NVE, hydrologisk avdeling for drift av vannføringsstasjoner. Under følger en liste med navn og adresse til prøvetakere i de forskjellige vassdragene.

VEFSNA: Arnt Fagerli, 8682 Svenningdal
RANA: Knut Lyngstad, Langvatn Kraftverk, 8600 Mo i Rana
SALTDAL: Alf Storjord, 8254 Russåga
BEIARN og LAKSELVA: Hans Husmo, 8110 Moldjord
KOBBELVA: Torfinn Engan, 8264 Engan

Vannprøvene er sendt til NIVA for kjemisk analyse, mens bakteriologisk analyse er utført av kontrollveterinærene i henholdsvis Mosjøen, Mo i Rana og Bodø. Prøvetaking og analyse har gått etter programmet.

Datoer for prøvetaking i elvene							
	mai	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.
VEFSNA	21.,30.	12.,26.	9.,23.	6.,13.,27.	10.,24.	8.,22.	5.
RANA	16.,29.	12.,26.	10.,24.	7.,21.	4.,18.	2.,16.,30.	13.
SALTDAL	21.	11.,25.	9.,25.	6.,20.	17.,31.	15.	
BEIARN	14.,28.	11.,25.	9.,23.	5.,20.	3.,17.	1.,15	12.
KOBBELVA	29.	12.,26.	10.,24.	8.,22.	5.,18.	17.,31.	7.,23.

Biologiske befaringer er foretatt av fagfolk fra NIVA i periodene 2. - 10. mai, 10. - 20. juli og 11. - 21. september 1978. På disse tre befaringene ble 8 innsjøer besøkt for fysisk, kjemisk og biologisk prøvetaking, bortsett fra i mai da en del av innsjøene var isdekket. To veiløse stasjoner ved Hellemofjorden (Hellemobotn og Musken) ble besøkt med sjøfly i forbindelse med prøvetaking i innsjøene i Kobbeltvassdraget. For å spare inn reisetid ble Kobbelta også besøkt ved hjelp av sjøfly som landet ved elvemunningen.

På samtlige elvestasjoner ble det samlet inn prøver av begroing og bunn-
dyr, samt vannprøver for kjemisk analyse.

I programforslaget til denne undersøkelsen ble det lagt opp til mer detaljert undersøkelse av avløpet fra enkelte industribedrifter og søppelfyllinger. Av praktiske grunner har det ikke vært mulig å plassere ut automatiske prøvetakere som planlagt. Vurdering av de prøvene som er hentet manuelt i år vil imidlertid avgjøre om det foreliggende materialet er tilstrekkelig.

For å skaffe nødvendig bakgrunnsdata for denne undersøkelsen har NVE, hydrologisk avdeling, laget rapporter over vannføring ved aktuelle vannmerker i de undersøkte vassdragene. Følgende rapporter er oversendt oss:

Reguleringens virkning på vannføringsforholdene i Saltdalen.

(Arbeidsutgave) udatert.

Reguleringens virkning på vannføringsforholdene i Beiarelva og Lakselva.

(Arbeidsutgave) udatert.

Reguleringens virkning på vannføringsforholdene i Vefsna.

(Arbeidsutgave) udatert.

For å kunne foreta en realistisk vurdering av virkningen av vassdragsreguleringer må detaljerte data for planlagte manøvrerings- og driftsreglementer for magasiner og kraftverker oppgis. Simulering av vannføring etter regulering er nødvendig for våre vurderinger.

Som tidligere avtalt skal Statskraftverkene i samarbeid med Nordland fylke skaffe til veie registreringsdata for forurensende aktiviteter i Beiarelva og Lakselvas nedbørfelter.

Av de mest alvorlige forhold som er kommet fram ved undersøkelsene i Nordland, er omfattende infeksjon av laksyngel i Lakselva. Dette er rapportert av B.O.Johnsen ved Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk i brev til Skjerstad kommune datert 29. mars 1978. Laksyngelen var fra 1975 sterkt infisert med en parasitt og det ble funnet døde og døende fisk i elva. En mulig forklaring blir antydnet i brevet da lokalfolk i de senere år har observert en sterkt økende begroing av elva. Det er nærliggende å prøve å finne en sammenheng mellom denne økende begroing og svekket motstandskraft hos yngelen. I samarbeid med B.O.Johnsen vil det bli diskutert et eventuelt opplegg for å forsøke å klarlegge årsaker til problemene.

Videre bearbeiding av NIVAs innsamlede materiale vil bli koordinert med Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk og DKNVS, Museet i Trondheim, for sammen å kunne utnytte innsamlet materiale best mulig.

Rapportering av NIVAs resultater fra denne undersøkelsen vil foregå som planlagt høsten 1979.